

BLOEMLEZING UIT DE CHAT

Servaas Damen:

- De VN had 2010 al uitgeroepen tot jaar van de biodiversiteit. Dus inderdaad tijd om vooral aan de slag te gaan.
- Beheer en verpachting van de uiterwaarden kan anders! Laten we het Rijksvastgoedbedrijf stimuleren om de pachtvoorwaarden te vergroenen! En daarnaast: 20 jaar geleden werden we uitgelachten als we het over beekherstel en hermeanderen spraken. Nu is dat algemeen herkend. op dezelfde manier kunnen we ook de schaalvergroting indammen en meer oog hebben voor kleinschalige landschappen.

Joyce:

- Beste Louise, Geweldig! Hier ben ik als gast in deze meeting vanuit Gemeente Amsterdam. Vanuit De City Deal Openbare Ruimte gestart 29 okt. zouden we specifiek oa op bodemleven in de stad met partners (oa Naturalis ook met LNV) willen induiken. Vraag: Hoever zijn jullie met de KPI's op bodemleven in de stad gebiedsgericht zijn in ontwikkeling? Anders zou ik graag willen vragen of ik je mag contacteren?

Koen Workel:

- De stad is een product van de menselijke natuur.

Jaap Graveland:

- Misschien al genoemd maar ik noem het voor zekerheid: boek Chris de Stoop is indringend, vanuit hart geschreven. Maar mij trof gebrek aan kennis en begrip voor het type natuur dat overheden wilden behouden, ondanks havenuitbreiding. Communicatie daarover vanuit overheden, in gewone mensentaal, moet veel beter.

Marc Peerdeman:

- De vraag stellen 'wat kan mijn organisatie bijdragen?' is niet genoeg meer. Visionaire ontwerpen zijn nodig die natuur, landbouw en openbare ruimte op het juiste spoor zetten.

Joke van Wensem:

- Bodem in de stad, daar zijn aanknopingspunten voor ontwikkeld tbv klimaatadaptatie die mi ook behulpzaam kunnen zijn bij biodiversiteit in de stedelijke omgeving:
<https://ruimtelijkeadaptatie.nl/informatie/bodem-ondergrond/>

Marc Peerdeman:

- Krijg je ook voldoende steun binnen RWS, Adam? De rol van de natuur in de areaalstrategie lijkt eerder ondergeschikt.

Jacqueline van Rooij:

- Wat is er voor nodig bij IenW om partner te worden van het Deltaplan Biodiversiteitsherstel?

Marieke Polderman:

- Adam, heb je een link naar je rapport?

Erik Verhallen:

- Dat is het living lab gebiedsregistratie, en staat as donderdag in de nieuwsbrief van het DPBH.

Sergé Bogaerts:

- De aannemers kwamen wel pas toen RWS er om vroeg via EMVI....dus niet directe contract-eisen, maar ze konden er wel op scoren. We hebben ze uitgedaagd. Dat zou veel breder kunnen.

Erik Bouwmeester:

- Aan Fransje: kun je biodiversiteitseisen stellen aan ruimtelijke inrichting en ontwerp? Doen andere landen dat al?

Jaap Graveland:

- Fijn dat er meer aandacht is voor biodiversiteit. Tegelijk merk ik ook meer onbegrip en weerstand en kan het momentum zo maar weer weg zijn. Oppassen dat behoud biodiv niet als 'elitair' wordt gezien. Boodschap: besteed veel aandacht aan communicatie, geen abstracte biodiversiteitslijstjes, maar verhalen aan hand van aansprekende soorten. 'Neem de mensen mee'.

Peter Akkerman:

- Vraag aan Louise: Wat vind je van de opkomst van voedselbossen m,b,t, de biodiversiteit. Is het aanplanten van nieuw voedselbossen beter voor de biodiversiteit dan "normaal" bos?

Suzanne van den Bosch:

- Vraag voor Louise en Fransje: Systeembenadering gaat o.a. over koppelen van functies, schalen, opgaven en beleid. Aan welke fundamentele systeemVERANDERINGEN kan/moet IenW bijdragen voor herstel van biodiversiteit?

Erik Verhallen:

- @Peter Akkerman, op www.greendealvoedselbossen.nl staat meer informatie over oa de biodiversiteit bij voedselbossen. We hebben er ook een monitoring op lopen. Zelf ben ik coördinator van deze green deal vanuit onze afdeling Bodem en Ondergrond.

Joyce:

- Singapore als stad is een goed voorbeeld met eisen (echt specifiek) :-)

Hans Schmitz:

- @Arthur Eijs: het is heel belangrijk dat het bevorderen van de biodiversiteit ook onderdeel wordt van het concrete Nationaal Milieuprogramma. Hoe houden we dit vast?

Peter Akkerman:

- Bedankt Erik! Ik ga kijken. Ben privé bezig om een stichting op te zetten die bosgrond teruggeeft aan de natuur om de biodiversiteit te helpen. Mogelijk kunnen voedselbossen of andere vormen van divers bos daaraan bijdragen.

Jacqueline van Rooij:

- Eisen stellen kan wel, maar kost geld.

Sergé Bogaerts:

- Exact, maar Rijksvastgoedbedrijf is weer een ander ministerie.... ;-)

Jacqueline van Rooij:

- Precies, hoe fiksen we dat nu weer?

Joke van Wensem:

- Min. LNV onderzoekt de mogelijkheden om duurzame eisen aan pacht te stellen, brief aan TK over RLI-advies De bodem bereikt.

Peter Akkerman:

- @Louse, Fransje, Adam, ik zal jullie even mailen voor een gesprek over biodiversiteit en het Nationaal Milieubeleidskader.

Erik Verhallen:

- Misschien interessant als inspiratie, het flexibele pachtcontract: <https://www.soil4u.nl/wp-content/uploads/2019/09/Het-flexibele-pachtcontract-naar-nieuwe-pachtvorm-Vilsteren.pdf>

Jacqueline van Rooij:

- De pacht contracten zijn er wel, met natuureisen, maar het geld niet!

Arthur Eijs:

- @hans schmitz ja, hartstikke belangrijk, nodig om ons bij concreet IenW-beleid af te vragen wat de consequenties (en/of benefits) voor biodiversiteit kunnen zijn. De vele concrete suggesties uit deze discussie hier kunnen zó in acties voor het NMP worden vertaald.

Servaas Damen:

- Wat nationaal beleid betreft: schaalvergroting in de landbouw is een groot probleem mbt biodiversiteit. We kunnen er niet omheen dat door het afnemen van het aantal boeren er schaalvergroting optreedt. Maar schaalvergroting zou ook kunnen door bij vergunningverlening voorwaarden te stellen aan het in stand houden van landschapselementen. Vanuit het rijk veel meer aandacht schenken aan landinrichting.

Suzanne vanden Bosch:

- Een minister voor natuur & biodiversiteit?!

Jaap Graveland:

- Vraag: denken Louise en Fransje dat sociale wetenschappen rol zouden kunnen spelen in implementatie van de biodiversiteitsplannen?

Arthur Eijs:

- Die is er.

Servaas Damen:

- Panorama NL is heel stimulerend. Maar hoe krijgen we dat in de praktijk uitgevoerd? Waarom wordt er niet meer naar de rijksadviseurs geluisterd?

Joost Backx:

- Of een topsector Natuur waar overheid, bedrijfsleven en kennisinstututen samenwerken zoals in andere topsectoren water voedsel energie etc.

Suzanne vanden Bosch:

- @Arthur ja...voor landbouw en natuur, maar ook expliciet voor biodiversiteitsherstel?

Arthur Eijs:

- Formeel wel

Ivette Meijerink:

- Van visie naar voeten in de aarde; gaan doen !

Arthur Eijs:

- En er kan veel, laten de voorbeelden van Louise ook zien, niet alles hoeft via de minister.

Sergé Bogaerts:

- Klinkt als een VROM, met natuur er bij. Maar zolang natuur onder landbouw/visserij valt en milieu onder I&W gaat directe korte termijn winst voor. Kijk naar de stikstofwet die nu aangenomen is....

Joyce:

- Combinaties kunnen van nature kosten besparen en functies versterken, meerwaarde creatie is heel concreet en dit kan al zijn als voorbeelden bv in Leiden etc.

Charlotte Schmidt:

- Overheid wordt aangestuurd door de politiek.

Servaas Damen:

- Als je mooie voorbeelden van projecten wilt zien van werk tussen waterschappen en boeren, ga dan naar <https://agrarischwaterbeheer.nl/content/overzichtskaart-daw-projecten>

Rob van der Veeren:

- Atlas Natuurlijk Kapitaal is een relevant platform met veel mooie voorbeelden: <https://www.atlasnatuurlijkkapitaal.nl/>

Hans Schmitz:

- Vraag aan sprekers: nu vaak "kleine" initiatieven. Is er meerwaarde om initiatieven te bundelen in enkele grotere natuur initiatieven?

Jaap Graveland:

- Tip voor elkaar stimuleren op regionaal niveau, overheden, maatschappij, organisaties, bedrijven: kijk even op www.prachtlint.nl

Ivette Meijerink:

- Laat ze ook zien die voorbeelden op de Innovatie Expo 2021 op 8/4 (online versie).

Peter-Jan Keizer:

- Hoe kan RWS nu echt een punt maken door voluit partner te worden van de Green deal? En echt voluit gaat voor natuur bij Beheer en bij projecten?

Rob van der Veeren:

- Ik denk dat natuurlijk kapitaal rekeningen een mogelijkheid kan bieden om de baten van natuur in beeld te brengen. We proberen dat ook voor de Noordzee in beeld te brengen.

Erik Verhallen:

- En nog een tip, kijk ook eens op onze onlangs gelanceerde TerrAgenda: https://bewustbodemgebruik.nl/wp-content/uploads/2020/07/Manifest_TerrAgenda_def.pdf